

دستورالعمل مبارزه با پولشویی در حوزه اصناف

هدف:

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تأمین مالی تروریسم و نیز فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای قانون مبارزه با پولشویی (مصوب دوم بهمن ماه ۱۳۸۶ مجلس شورای اسلامی)، آئین‌نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آئین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، "دستورالعمل مبارزه با پولشویی در حوزه اصناف" به شرح زیر ابلاغ می‌شود:

تعاریف

ماده ۱ - در این دستورالعمل، اصطلاحات و عبارات به کار رفته به شرح زیر تعریف می‌شود:

- ۱-۱- قانون: قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲؛
- ۱-۲- آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.
- ۱-۳- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل، که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش های مشکوک به مراجع ذی‌ربط را به عهده دارد؛ به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین‌نامه.
- ۱-۴- واحد مبارزه با پولشویی: واحدی است مستقر در مرکز امور اصناف و بازرگانان وزارت صنعت، معدن و تجارت که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی در اصناف عهده‌دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین‌نامه می‌باشد.
- ۱-۵- صنف: آن گروه از افراد صنفی که طبیعت فعالیت آنها از یک نوع است.
- ۱-۶- اتحادیه: موضوع مواد ۷ و ۲۱ قانون نظام صنفی.

۷-۱- فرد صنفی: هر شخص حقیقی یا حقوقی که در یکی از فعالیتهای صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی سرمایه گذاری کند و به عنوان پیشه ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورده و یا تمام یا قسمتی از کالا، محصول یا خدمات خود را به طور مستقیم یا غیرمستقیم و به صورت کلی یا جزئی به مصرف کننده عرضه دارد؛ فرد صنفی شناخته می شود.

۸-۱- واحد صنفی: هر واحد اقتصادی که فعالیت آن در محل ثابت یا وسیله سیار باشد و توسط فرد یا افراد صنفی با اخذ پروانه کسب دایر شده باشد، واحد صنفی شناخته می شود.

۹-۱- مباشر: صاحبان پروانه کسب می توانند جهت اداره واحد صنفی خود اقدام به معرفی مباشر واجد شرایط فردی مندرج در آیین نامه اجرایی ماده ۱۲ قانون نظام صنفی نمایند.

۱۰-۱- سقف مقرر: به شرح مندرج در بند ۱ ماده ۱ آیین نامه.

۱۱-۱- پولشویی: عبارت است از جرم پولشویی موضوع ماده ۲ قانون.

۱۲-۱- معاملات و عملیات مشکوک: معاملات و عملیاتی که اشخاص با در دست داشتن اطلاعات و یا قراین و شواهد منطقی ظن پیدا کنند که این معاملات و عملیات به منظور پولشویی و یا تامین مالی تروریسم انجام می شود.

۱۳-۱- مشتری: هر شخص حقیقی و یا حقوقی (اعم از اصیل، وکیل یا نماینده قانونی) که برای برخورداری از خدمات و یا انجام معامله و نقل انتقال وجوه و اموال به فرد صنفی (یا کارکنان و مباشران وی) مراجعه می نمایند.

۱۴-۱- شناسایی مشتری: شناخت و تایید هویت مشتری و تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده با مدارک شناسایی وی.

۱۵-۱- شناسه ملی اشخاص حقوقی: شماره منحصر به فردی که بر اساس تصویب نامه شماره ۱۶۱۶۹/ت ۳۹۲۷۱ هـ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۹ هیات وزیران به تمامی اشخاص حقوقی اختصاص می یابد.

۱-۱۶- شماره اختصاصی اشخاص خارجی: شماره منحصر به فردی که مطابق تصویب نامه شماره ۱۶۱۷۳/ت ۴۰۲۶۶ هـ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۹ هیات وزیران به تمامی اتباع خارجی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران توسط پایگاه ملی اطلاعات اتباع خارجی اختصاص می‌یابد.

۱-۱۷- شماره اقتصادی: شماره شناسائی منحصر به فرد است که به هریک از مویدان مالیاتی اختصاص پیدا می‌کند و از آن پس کلیه اطلاعات هویتی و اطلاعات فعالیت‌های اقتصادی و اطلاعات مالیاتی مودی تحت پوشش آن قرار خواهد گرفت.

۱-۱۸- کد شناسه صنفی: شناسه ای است منحصر به فرد که به واحدهای صنفی تخصیص داده می‌شود.

شناسایی مشتری:

ماده ۲- کلیه افراد صنفی موظفند پیش از انجام معامله و یا ارائه خدمت به مشتری در صورتی که مبلغ معامله یا مبلغ قرارداد بیش از سقف مقرر باشد (طی یک فقره یا چند فقره در مجموع توسط یک مشتری) نسبت به شناسایی وی به شرح زیر اقدام نمایند:

۱-۲- شناسایی شخص حقیقی ایرانی:

اطلاعات موردنیاز جهت شناسایی شخص حقیقی ایرانی شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی، کد پستی، نشانی و شماره تماس می‌باشد.

افراد صنفی موظفند در کلیه معاملات و یا ارائه خدمات خود اطلاعات فوق را از شخص حقیقی ایرانی دریافت و با اصل کارت ملی تطبیق و در فاکتور یا قرارداد فروش کالا یا ارائه خدمات به مشتری درج نمایند.

۲-۲- شناسایی شخص حقیقی خارجی:

اطلاعات مورد نیاز جهت شناسایی شخص حقیقی خارجی شامل نام، نام خانوادگی، نام پدر یا جد، ملیت، شماره روادید، شماره گذرنامه، شماره اختصاصی اشخاص خارجی نشانی کامل و کد پستی و آدرس محل سکونت یا اقامت در ایران و تلفن می‌باشد.

افراد صنفی موظفند در کلیه معاملات و یا ارایه خدمات خود پس از اخذ اطلاعات فوق از فرد متقاضی حقیقی خارجی، و تطبیق آن با مندرجات اصل مدارک شناسایی نسبت به درج اطلاعات در فاکتور یا قرارداد اقدام نمایند. تبصره ۱- در خصوص شخص حقیقی خارجی، ارائه مدارک معتبر (گذرنامه دارای مجوز ورود و اقامت، کارت هویت، برگ آمایش) الزامی است.

۳-۲- شناسایی شخص حقوقی ایرانی:

اطلاعات مورد نیاز جهت شناسایی شخصیت حقوقی ایرانی شامل نام، شناسه ملی یا کد اقتصادی، نشانی کامل و کد پستی اقامتگاه قانونی شخص حقوقی و تلفن می‌باشد.

افراد صنفی موظفند در کلیه معاملات و یا ارائه خدمات خود پس از اخذ اطلاعات فوق از اشخاص حقوقی ایرانی، نسبت به درج اطلاعات در فاکتور یا قرارداد مربوطه اقدام نمایند.

تبصره : مدارک شناسایی شخص حقوقی ایرانی عبارتست از : اساسنامه، روزنامه رسمی و آگهی ثبت شرکت.

۴-۲- شناسایی شخص حقوقی خارجی:

اطلاعات مورد نیاز شناسایی شخص حقوقی خارجی شامل نام شرکت، نام و نام خانوادگی مدیر عامل، شماره ثبت، کشور و شهر محل ثبت، کد اقتصادی، نشانی کامل و کد پستی اقامتگاه قانونی شخص حقوقی، تلفن، مدارک مجوز فعالیت در ایران و شماره اختصاصی اشخاص حقوقی خارجی می‌باشد.

افراد صنفی موظفند پس از اخذ اطلاعات فوق از شخص حقوقی خارجی و تطبیق آن با مدارک معتبر نسبت به درج اطلاعات در فاکتور یا قرارداد اقدام نمایند.

تبصره ۱- مدارک شناسایی شخص حقوقی خارجی عبارتست از : اساسنامه، آگهی ثبت شرکت یا نمایندگی در ایران و آخرین روزنامه رسمی و در صورت عدم ثبت در ایران، ترجمه رسمی مدارک ثبت شرکت در کشور مبدأ و محل قانونی شرکت.

تبصره ۲- در خصوص کلیه اشخاص حقوقی - اعم از ایرانی و خارجی- لازم است علاوه بر اخذ و بایگانی اصل معرفی نامه معتبر، نماینده معرفی شده از سوی شخص حقوقی، برابر ضوابط مقرر در مورد اشخاص حقیقی مورد شناسایی قرار گیرد.

ماده ۳: چنانچه مشخصات ارائه شده از سوی مشتری با مدارک شناسایی ارائه شده توسط وی انطباق نداشته باشد و یا مشتری از ارائه مدارک شناسایی خودداری کند و یا مدارک شناسایی وی توسط فرد صنفی جعلی تشخیص داده شود، فرد صنفی موظف است مراتب را به نحوی که مورد سوء ظن وی نگردد بلافاصله به عنوان گزارش معاملات مشکوک به واحد اطلاعات مالی گزارش دهد.

تبصره- کلیه اصنافی که به واسطه گری مشغول هستند باید تکالیف مواد ۳ و ۲ را در مورد طرفین قراردادهایی که تنظیم می نمایند رعایت کنند.

گزارش دهی :

ماده ۴- افراد صنفی موظفند در صورت مشاهده معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و تامین مالی تروریسم، مراتب را بدون اطلاع مشتری، بلافاصله از طریق شماره تماس یا صندوق پستی و یا نشانی پست الکترونیک به واحد اطلاعات مالی اطلاع دهند. گزارش های مزبور محرمانه تلقی شده و در صورت اطلاع مشتری، با متخلف برابر مقررات رفتار خواهد شد.

تبصره ۱- فهرست برخی از معیارهای شناسایی معاملات و عملیات مشکوک به پیوست موجود می باشد.

تبصره ۲- تشخیص افراد صنفی مربوطه در هر صنف مبنی بر مشکوک بودن مورد، در درجه نخست اهمیت قرار دارد و معیارهای ارائه شده، صرفاً بخشی از این معیارها را در بر می گیرد.

ماده ۵- ارسال گزارش موارد مشکوک و نیز سایر گزارش هایی که فرد صنفی موظف به ارسال آن به واحد اطلاعات مالی است، بیانگر هیچ گونه اتهامی به افراد نبوده و اعلام آن به واحد مذکور، افشای اسرار شخصی محسوب نمی گردد و در نتیجه هیچ اتهامی از این بابت متوجه گزارش دهندگان نخواهد بود.

دریافت و پرداخت وجوه:

ماده ۶- لازم است هرگونه دریافت و پرداخت وجه با مبالغ بالا به ویژه بیش از سقف مقرر در معاملات صرفاً از طریق حساب بانکی افراد صنفی (با روشهایی مانند دستگاههای POS و حواله های بانکی) انجام شود.

ماده ۷- در پرداخت وجه بیش از سقف مقرر لازم است وجه به حساب بانکی متعلق به خود مشتری یا طرف معامله یا قرارداد واریز شود.

ماده ۸- افراد صنفی موظف هستند در اجرای تبصره ماده ۷ قانون مبارزه با پولشویی و مواد ۱۵ و ۱۷ قانون نظام صنفی ترتیبی اتخاذ نمایند که در کلیه سربرگ ها، قراردادهای، اوراق مالی، حسابداری و فاکتورهای فروش؛ کد شناسه صنفی (یا کد اقتصادی) خود و نیز کدپستی را درج نمایند.

نگهداری سوابق:

ماده ۹- افراد صنفی موظفند اطلاعات مربوط به سوابق معاملات و ارائه خدمات خود (کلیه اسناد، مدارک، فاکتورها و قراردادهای) را به صورت فیزیکی و یا سایر روشهای قانونی حداقل به مدت ۵ سال بعد از پایان عملیات نگهداری نماید.

ماده ۱۰- در صورت تعطیلی موقت یا دائم واحد صنفی و یا انتقال پروانه کسب، نگهداری اسناد موضوع ماده ۹ باید تا پنج سال پس از انجام معامله و یا ارائه خدمات به مشتری؛ توسط افراد صنفی نگهداری شود.

ماده ۱۱- سوابق و مدارک موضوع این بخش باید به گونه ای ضبط و نگهداری شود که در صورت درخواست مراجع ذیصلاح، اطلاعات ظرف مدت ۴ روز کاری و اسناد آن ظرف مدت یک ماه به درخواست کننده ارسال شود. مسئولیت جستجو و ارائه اسناد با افراد صنفی است.

سایر موارد:

ماده ۱۲- واحد مبارزه با پولشویی موظف است نسبت به حسن اجرای این دستورالعمل نظارت کافی داشته و ساز و کارهای مورد نیاز برای کنترل داخلی را تدوین و اجرا نماید. همچنین باید بازرسی و رسیدگی های اتفاقی و موردی را در ارتباط با گزارش های دریافتی از اصناف و اتحادیه های صنفی اعمال نماید.

ماده ۱۳- کلیه اتحادیه‌ها موظف هستند ساز و کار لازم برای اجرای این دستورالعمل در سطح اصناف عضو و تحت پوشش خود را فراهم نمایند. همچنین لازم است اتحادیه‌ها نسبت به حسن اجرای این دستورالعمل توسط اصناف نظارت داشته و گزارشی از عملکرد نظارتی خود را در بازه‌های زمانی تعیین شده توسط واحد مبارزه با پولشویی به آن واحد ارائه نمایند.

ماده ۱۴- در صورت عدم اجرای این دستورالعمل از سوی افراد صنفی و یا اتحادیه‌های صنفی، دبیرخانه هیئت عالی نظارت با ایشان وفق قانون نظام صنفی برخورد خواهد کرد.

ماده ۱۵- در صورت اثبات وقوع جرم پولشویی و عدم گزارش آن توسط افراد صنفی طبق مقررات با ایشان برخورد خواهد شد.

ماده ۱۶- واحد مبارزه با پولشویی موظف است بخشنامه‌های لازم جهت اجرای این دستورالعمل را به اتحادیه‌های صنفی ذی‌ربط ابلاغ نماید و به نمایندگان آن‌ها آموزش دهد. همچنین اتحادیه‌های صنفی موظف به آموزش این دستورالعمل و بخشنامه‌های مرتبط، به افراد صنفی تحت پوشش خود می‌باشند.

ماده ۱۷- فهرست اصناف مشمول این دستورالعمل به شرح ذیل می‌باشد:

- مشاورین املاک
- فروشندگان طلا، نقره، جواهر و مسکوکات.
- فروشندگان فلزات گرانبها و سنگهای قیمتی
- فروشندگان فرش و تابلو فرش دستباف
- فروشندگان عتیقه، صنایع دستی و اشیاء هنری
- فروشندگان خودرو
- صرافی‌ها

تبصره - فهرست مذکور توسط واحد اطلاعات مالی، به روزرسانی و اعلام خواهد شد.

این دستورالعمل در ۱۷ ماده و ۸ تبصره در سیزدهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۱/۳/ ۲۳ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم‌الاجراست.